

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXVIII СЪЕЗДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ГАЗЕТА
1918 ЙИЛ
21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 160 (20. 727)

1990 йил 14 июль, шанба

Баҳоси 3 тийин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVIII съезди тўғрисида

АХБОРОТ

1990 йил 13 июлда Москвада, Кремлнинг Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVIII съезди ўз ишлари давом эттирди.

Эрталабки мажлис бошланишидан олдин партия марказий раҳбар органларида сайлов юзасидан овоз берилди.

Соат 11 да ялпи мажлиси М. С. Горбачев очди. Делегатлар съезд ишлари олдин бегиланган муддатга қўшимча бир кун узайтириб, уни 13 июль кун

ни тугаллаш тўғрисида М. С. Горбачев кiritган таклифга қўшилди.

Шундан сўнг мажлисга А. И. Лукьянов раислик қилди.

Делегатлар комиссия томонидан тақдим этилган КПСС Устави лойиҳасига тузатишларни батафсил кўриб чиқилди. Ҳужжатнинг айрим моддалари баёнига узил-кесил аниқлик киритилгандан сўнг съезд Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Уставини умуман тасдиқлади.

Сўнгра съезд КПСС Марказий назорат комиссияси тўғрисидаги Низомни тасдиқлади.

КПСС XXVIII съезди алоҳида қарор қабул қилиб, барча делегатларга съезд ғояларини ва қарорларини тарғиб этиш ва уни амалга оширишда фаол қатнашишни топширди.

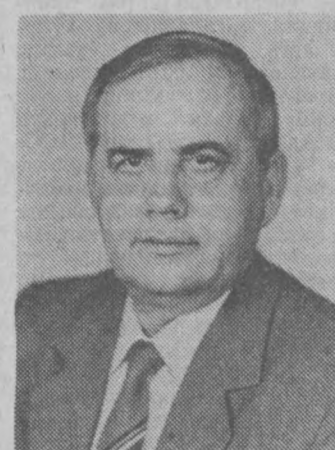
Сўнгра Съезд «КПСС оммавий ахборот воситалари тўғрисидаги резолюцияни қабул қилди.

Владимир Антонович
ИВАШКО

1932 йилда Полтава шаҳрида туғилган. Миллати — украин. 1960 йилдан КПСС аъзоси. Иқтисод фанлари номзоди, доцент. Харьков кончили институтини тугатган.

Меҳнат фаолиятини 1957 йилдан бошлаган. Харьков шаҳридаги олий ўқув юрларида ўқитувчилик қилган, институт партия комитетининг котиби лавозимига сайланган. 1973 йилдан бошлаб Харьков вилоят партия комитетининг бўлим мудир, котиби. 1986 йилдан — Украин Компартияси Марказий Комитетининг котиби. 1987 йилдан — Днепроретровск вилоят партия комитетининг биринчи котиби. 1988 йилдан — Украина Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи котиби. 1989 йил сентябрида Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби этиб сайланган. 1990 йил июнь ойидан — Украина ССР Олий Советининг Раиси. 1986-1989 йилларда КПСС Марказий Комитети аъзолигига номзод бўлган. 1989 йил апрелидан —

КПСС Марказий Комитетининг аъзоси. 1989 йил декабридан — КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси.

1990 йил 11 июль кунини КПСС XXVIII съездида муқобиллик асосида КПСС Марказий Комитети Бош котибининг ўринбосари этиб сайланди.

СССР халқ депутати, СССР Олий Советининг аъзоси. Давлат муқофотлари билан таъдирланган.

Борис Карлович
ПУГО

1937 йил 19 февралда Калинин шаҳрида туғилган. Миллати — латш. 1960 йилда Рига политехника институтини тугатган. 1963 йилдан КПСС аъзоси.

Меҳнат фаолиятини 1960 йилда Рига электр машина созилиги заводида инженерликдан бошлаган.

1961 йилдан буён комсомол ва партия ишида ишлаб келмоқда: завод комсомол комитетининг котиби, Рига шаҳар Пролетар район комсомол комитетининг дастлаб иккинчи, кейин биринчи котиби, ВЛКСМ Марказий Комитетининг масъул ташкилотчи, сектор мудир, Рига шаҳар партия комитетининг бўлим бошлиғи, Латвия ЛКСС Марказий Комитетининг биринчи котиби, ВЛКСМ Марказий Комитетининг котиби. 1974 йилда КПСС Марказий Комитетининг инспектори бўлган.

Кейин Латвия Компартияси Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудир, Рига шаҳар партия комитетининг биринчи котиби бўлиб ишлаган.

1976 йилда давлат хавфсизлиги органларида. 1977 йилдан Латвия ССР Давлат хавфсизлиги комитети раисининг биринчи ўринбосари, 1980 йилдан эса шу комитет раиси бўлиб ишлаган.

СССР халқ депутати. Давлат муқофотлари билан таъдирланган.

Пленумида КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия назорати комитетининг раиси этиб тасдиқланган.

1986 йилдан бошлаб КПСС Марказий Комитетининг аъзоси. КПСС XXV, XXVI, XXVII съездларининг ва XIX Бутуниттифоқ партия конференциясининг делегати, КПСС Марказий Комитетининг 1989 йил сентябрь Пленумида КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюроси аъзолигига номзод этиб сайланган.

СССР халқ депутати. Давлат муқофотлари билан таъдирланган.

1990 йил 11 июль кунини КПСС XXVIII съездида муқобиллик асосида КПСС Марказий назорат комиссиясининг раиси этиб сайланди.

КПСС АНЖУМАНИНИНГ МАТБУОТ МАРКАЗИДА

КПСС Марказий Комитети Бош котибининг ўринбосари В. А. Ивашконинг совет ва чет эл журналистлари билан учрашуви унинг биринчи амалий иши бўлди, дейиш мумкин. Бу ишларнинг 12 июль кунини коммунистлар анжуманида унинг маана шу юқори партиявий лавозимга сайланганлиги ордан қилингандан кейин ёрлан иккинчи соат ўтгач, XXVIII съездининг Матбуот марказида бўлиб ўтди.

Менда съездимиз кун сайин ишдаги амалий руҳини ошириб, партияимиз тарихида ҳам, ҳозирги вазиятда ҳам принципиал янги, ижобий ҳужжатлар қабул қила бошладик, деган қатъий ишонч ҳосил бўлди, деди

кириш сўзида Владимир Антонович. Съездда жуда хилма-хил фикрлар айтилмоқда, албатта, ammo мен бунинг партиядаги ютуқ, деб қайта қўришни шарафотларидан бери, деб ҳисоблайман. Меннинг назаримда, матбуотда партияни радикаллар ва консерваторларга бўлишга бироз ортиқча урғу берилмоқда. Бутун жамиятда бўлган каби партияда ҳам, табиийки, съездда ҳам, дарҳақиқат, консервативроқ кайфиятдаги баъзи кишилар бор. Бошқа — аначанига либерал кучлар ҳам бор, деган фикрдаман, ammo булар партиядаги кучларнинг икки чеккасида. Бу чеккалар

(Давоми учинчи бетда).

Ўзбекистон—Қирғизистон:

ҲАРАКАТЛАРИНИ

МУВОФИҚЛАШТИРИШ КЕРАК

КПСС XXVIII съезди. иш олиб бораётган кунларда Ўзбекистон ва Қирғизистон делегатлари гуруҳларининг учрашуви бўлиб ўтди. Ўзбекистоннинг раҳбарлари: И. А. Каримов ва А. М. Масалиев ўш вилоятида бўлиб бераган маълум воқеалар муносабати билан минтақадаги вазиятни барқарорлаштириш бўйича партия, совет ва ҳуқуқий муҳофаза қилиш органлари қўраётган чора-тадбирлар ҳақида ахборот берди.

И. А. Каримов Андижон вилояти билан чегарадош бир қатор ноҳиялардаги аҳолидан, аҳолининг нормал ҳаёт кечиришини таъминлаш соҳасида қатъий билан иш қилинаётган чора-тадбирлар янги-ёрти эканлигини аниқлаштиришнинг асосий вазифаси келганлигини назор этиди. Ўзбекистон ССР раҳбарияти,

деди у, содир бўлган жоғаро, энг аввало, қардош жумҳуриятнинг ички иш, деб ҳисоблайди. Айни пайтда мазкур воқеалар бутун Фарғона водийсидаги вазиятни барқарорлаштиришга

А. М. Масалиев жумҳурият раҳбарияти номидан вазиятни нормаллаштириш бўйича қатъий ва аниқ-равшан қарарлар қўйилади, деб ишонтиради.

Учрашув қатнашчилари кескинлигини юмшатиш, аҳолини байналмилал руҳда тарбиялашни кўчатириш, иқтисодий ва маданий алоқаларни ривожлантиришга қаратилган бундан буёнги ҳаракатлар мувофиқлаштириш учун бир қатор чора-тадбирларни белгилади.

Учрашувда мамлакат Президентлиги кенгашининг аъзоси Ч. Айтматов иштирок этиди.

Дехқонларнинг аҳволи ва КПСС аграр сиёсатини амалга ошириш тўғрисида

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVIII съездининг

РЕЗОЛЮЦИЯСИ

1. Съезд айтидики, деҳқонларнинг аҳволини тубдан яхшиламай, қишлоқнинг бутун тақдирини ўзгартирмай, КПСС Марказий Комитетининг 1989 йил март Пленумида ишлаб чиқилган аграр сиёсатни оғишмасдан ва изчиллик билан амалга оширмай туриб, жамиятни революцион асосда қайта қуриш, озиқ-овқат муаммосини ҳал этиш мумкин эмас.

Қишлоқ ҳўжалиги миллий даромадининг чорак қисмидан кўпрогини яратди, унинг маҳсулотидан халқ истеъмоли молларининг учдан икки қисмидан кўпроги, озиқ-овқат маҳсулотларининг деярли ҳаммаси тайёрланади.

Аmmo кейинги вақтда қишлоқда ижтимоий-иқтисодий аҳвол яхшилик томон ўзгармади. Маблағларни нўхотда кўп миқдорда тўртиб олиш давом этмоқда, ижтимоий истеъмоли фондлари секинлик билан ўсмокда. Уй-жой, мактаб, касалхона, маданий-маиший объектлар етишмаётди. Йўлсизлик, савдонинг қашшоқлиги, посёлкаларнинг ноободлиги одамлар ҳаётини мушкуллаштираётди.

Қишлоқ ҳўжалик ишлаб чиқаришининг моддий-техника таъминоти ёмонлашди. Қолхоз ва совхозлар, қайта ишлаш санаети корхоналари асосий ишлаб чиқариш фондларининг ярми жисмонан эскирган ва янгиланишни талаб қилади.

Мамлакатнинг кўпгина регионларида қишлоқ шу қадар дармонсизланиб қолдики, унинг ўзи давлатнинг бақувват мададсиз жамият унинг олдида қўлган вазифалар даражасига кўтарила олмайди.

Ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқараётган корхоналарнинг янча ҳокимлиги ва бевосита иқтисодий таъини кучайди, қишлоқ ҳўжалик ва санает маҳсулотларининг нотеъ асосда айирбошлаш қарор топди. Аграрноат комплексда кераксиз қайта қуришлар давом этаётди.

Қишлоқ учун устуник яратиш йўли КПСС Марказий Комитети ва ҳукуматнинг таъкилотчилик иши билан мустахкамланган ва ҳаётда амалга оширилмаётди.

2. Съезд озиқ-овқат муаммосининг амалда ҳал этилиши жамиятда деҳқонларнинг ижтимоий-иқтисодий мавқега бевосита боғлиқ, деб ҳисоблайди.

КПСС деҳқонларнинг маблағларини ҳимоя қилишнинг ўз сиёсий ишнинг марказига қўйиб, унинг ери ва ўз меҳрати натижаларининг ҳақиқий ҳўжайини сифатида қарор тита фаол ёрдам беради. Мулкчиликнинг хилма-хил шакллари ривожлантириш, деҳқонларнинг ерга оғалик қилиш, ҳўжалигини юритиш усулини ижтимоийлик асосида ишлаш ҳўқуқини мустахкамлаш, қолхозлар, совхозлар, деҳқон ҳўжаликлари ва шахсий ҳўжаликларнинг ижтимоийлик асосида қўллаш мустақиллигини ва тенг иқтисодий шартларни таъминлашда ёрдам бериш, ҳар бир меҳнаткаша шахсий меҳнат ҳиссасини ҳисобга олган ҳолда

коллектив мулкка эгалик қилишда шерик бўлиш имкониятини бериш керак.

3. Съезд ўн учинчи беш йилликда 1991 йилдан бошлаб қишлоқларнинг комплекс ривожланишини таъминлайдиган даражада давлат капитал маблағларини, қурилиш-монтаж ишлари ва материал ресурслар лимитларини анча кўпайтириш, мамлакат аҳолиси талабларини қондирадиган ҳажмда озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришнинг қатъий тарафдори эканлигини билдиради. Уй-жой, касалхона, мактаб, йўл, сув ва газ таъминоти объектлари, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш корхоналари ва маҳсулот сақлаш базалари қурилишига, ерларни самарали мелiorация қилишга алоҳида эътибор берилсин. Россиянинг Ноқоратупроқ зонасини, Оролни ва экологик фалокат рўй берган бошқа районларни қайта тиклаш, Чернобыль ҳалокати оқибатларини бартараф этиш юзасидан махсус давлат программалари қабул қилинишини зарур деб ҳисоблайди.

Съезд озиқ-овқат вазифаларини ҳал этишда шаҳар билан қишлоқ куч-гайратларини бирлаштириш, йирик шаҳар ва санает марказлари тешарағида озиқ-овқат маҳсулотлари етиштирадиган иқтисодлашган зоналар ташкил этиш зарурлигини таъкидлайди. Қишлоқда ишлаш учун доимий кўчи бориш истагини билдирган шаҳар аҳолиси учун имтиёзлар белгилансин.

Қишлоқ ишларида қишлоқ ҳўжалик хом ашёсини қайта ишлаш, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш корхоналарини ва халқ ҳўнармандчилигини, бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни ташкил этиш, улар учун замонавий ускуналар ишлаб чиқаришни кўпайтириш соҳасида кунт билан иш олиб борилсин.

Съезд деҳқонларга нисбатан бироз зўравонлик ишлатилишига, уларнинг маблағлари камситилишига қарши чиқиб, шаҳар билан қишлоқнинг ижтимоий тенглиги тарафдори, қишлоқда давлат маблағлари ҳисобидан инфра-структура яратиш тарафдори эканлигини билдиради.

4. Съезд озиқ-овқат маҳсулотлари ва қишлоқ ҳўжалик хом ашёси бозорига босқинча-босқинчи ўтиш принципини, давлат буюртмасининг ресурслар билан кафолатли таъминлишининг қўллаб-қувватлаш, шаҳар билан қишлоқ, санает билан қишлоқ ҳўжалиги ўртасидаги иқтисодий муносабатларда тенгликка қатъий риоя қилиш, аграрноат комплекс корхоналари ва ҳўжаликларнинг қарзларидан тамомла кечтиш, улар учун молиявий имтиёзлар, дотациялар, субсидиялар бериш системаларини ишлаб чиқиш, маҳсулот етказиб берувчилар янча ҳокимли-

лов йиғилишларида ва конференцияларида муҳокама қилинди.

Эслатиб ўтаман, фақат КПСС Марказий Комитетининг ўзига лойиҳа юзасидан 200 миңдан ортиқ таклиф, шунингдех Уставнинг 50 тадан кўпроқ муқобил лойиҳаси тушди. Улар орасида КПССдаги Демократик платформа, Марксистик платформа ҳамда партияимизни ислоҳ қилишнинг йўллари тўғрисида турли фикрларни билдираётган бошқа гуруҳларнинг лойиҳалари бор эди. Съездга тайёргарлик чоғида комиссия ўз ишида делегатларнинг катта кўпчилиги иштирокида ана шу лойиҳаларнинг ҳар бирини, таклифларини таҳлил этиди, ҳисобга олди. Съезд олдида барча муҳокама қилинган лойиҳаларнинг таътиллари (улар эса 120 тадан кўпроқ эди) ҳисобга олиб ишлаб чиқилган Устав лойиҳаси марказий матбуотда яна ётлон қилинди. Съездимиз иши давомида ана шу лойиҳага делегатлардан яна ҳам ёзма равишда, ҳам нутқларда минглаб мулоҳазалар айтилди. Ҳаммаси бўлиб

съезд делегатларидан 500 тадан кўпроқ ҳужжат олинди, уларда 6 миңга яқин таклиф ва мулоҳазалар бор.

Уставнинг яна етти та муқобил лойиҳаси тушди. Умуман Устав лойиҳаси юзасидан делегатларнинг деярли тўртдан бир қисми ўз мулоҳазаларини айтиди. Бундан ташқари съезд номига Устав лойиҳасига тузатишлар, қўшимчалар таклиф этилган юздан ортиқ телеграмма келди.

Съезд тузган комиссия ана шу жуда кўп материалларни ўрганиб чиқишга тўғри келди. Единогизда бўлса 9 июлда партия Уставининг лойиҳаси съезд томонидан асос учун қабул қилинган эди. Комиссияда биз бунинг лойиҳанинг давр талабига ҳамоханглигининг, у партияни янгилашга вазифаларини ҳал этишга қаратилганлигининг тасдиғи деб биламиз.

Комиссияда иш олиб бораётган эканми, коммунистларнинг кўпчилиги партия ички муносабатларини партия кенг демократиялашнинг унинг уюшганлиги ва иш қо-

билиятини ўсиши билан бирлаштирадиган қилиб қайта қуриш тарафдори эканлигига ишонч ҳосил қилдик. Улар ҳозир бизга кучли ва жинслаган ташкилот ҳар қачонгидан ҳам зарур эканлигини таъкидламоқдалар. Коммунистлар ҳамма нарсани олдиндан белгилаб ва таъкиқлаб қўйишдан воз кечиш, партия аъзолари мустақил ижод этишлари учун, янги сиёсий тафаккур ва дадил амалий ҳаракатлар учун мумкин қадар кўпроқ имконияти яратиш беришни қатъий талаб қилмоқдалар. Устав лойиҳасининг асосий йўналиши маана шундадир.

Шу билан бирга комиссия лойиҳанинг Уставини тарғиб ҳам замонавийлаштиришга, унда КПССни демократиялаш ва ташкилий жиҳатдан мустахкамлаш нафотларини кучайтиришга қаратилган таъкидий мулоҳазалар билдирилган қондаларини ба-тафсил ўрганиб чиқди.

(Давоми иккинчи бетда).

ПАРТИЯ ТУРМУШИНИНГ ҚОНУНИ

12 июль кунини КПСС XXVIII съездининг эрталаб-мажлиси мунозаралар таъқилмайдиган иш билан планди. Раислик қилувчи И. Лукьянов съезд саноқ комиссиясининг раиси И. Н. Тугеволга сўз берди, у бир кун олдин кечкурун бўлиб ўтган партиянинг раҳбар органларида муқобиллик асосидаги сайлов натижаларини ётлон қилди.

У КПСС Марказий Комитети Бош котибининг ўринбосари, КПСС Марказий Комитетининг аъзосини яширин овоз бериш йўли билан сайлаш учун бюллетенга А. С. Дудирев, В. А. Ивашко, Е. К. Лигачев номзодлари киритилганлигини айтиди. Овоалар қуйидагича тақсимланди: А. С. Дудиревни ёқлаб 150 киши, қарши — 4268 киши, В. А. Ивашко-ни ёқлаб 3109 киши, қарши — 1309 киши, Е. К. Лигачевни ёқлаб 776 киши, қарши — 3642 киши овоз берди.

Шундай қилиб съезд КПСС Марказий Комитети Бош котибининг ўринбосари,

КПСС Марказий Комитетининг аъзоси этиб Владимир Антонович Ивашкони сайлади.

Делегатлар саноқ комиссиясининг протоколини тасдиқлади.

КПСС Марказий назорат комиссиясининг раиси, Марказий назорат комиссияси президиумининг аъзоси сайлов ҳам худди шу каби муқобиллик асосида ўтди. Бу лавозимга В. А. Прохоров билан В. К. Пуго номзодлари кўрсатилиб, уларнинг номи яширин овоз бериш учун бюллетенга киритилган эди. Овоз бериш натижалари қуйидагича: В. А. Прохоровни ёқлаб 302 киши, қарши — 4131 киши, В. К. Пугонини ёқлаб — 3959 киши, қарши 474 киши овоз берди.

Натижада Борис Карлович Пуго КПСС Марказий назорат комиссиясининг раиси, Марказий назорат комиссияси президиумининг аъзоси этиб сайланди.

Съезд саноқ комиссиясининг протоколини тасдиқлади.

ПАРТИЯ ТУРМУШИННИГ ҚОНУНИ

Шундан кейин делегатлар Устав лойиҳасининг муҳокамаси дўхатилиши учун овоз бердилар. Ҳарокат комиссиясини тақлифига биноан, сўзга овоз бериб бўлингандан кейин бир қанча делегациялар мурожаат этиб: «Ураган принципал масалани кўриб чиқди. Гап партия-эвасизнинг бир вақтинчи ўзида яқиндандан кўпроқ партия комитети ёки назорат комиссиясида туршиш мумкин эмаслиги назарда тутилган параграф устида бормоқда. Ушбу бандини

(Давоми уchinчи бетда).

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVIII съезди.

П А Р Т И Я
ТУРМУШИНING ҚОНУНИ

(Давоми. Бош биринчи ва иккинчи бетларда).

умуман олиб ташлаш тақлиф этилди. Аммо овоз бериш натижасида у ҳужжат лойиҳасида қолдирилди.

Делегатлар Устав лойиҳасининг бешинчи бўлимининг «КПССнинг пул маблағлари ва мол-мулк» деб аталган бўлимин муҳокама қилишга ўтдилар. Раислик қилувчининг айтишига қараганда, комиссия фақат битта тузатиш тақлиф қилди. Ана шу тузатишга кўра, аъзолик бадаллари 2 фоздан 2,5 фозга қадар кўтариладиган даромад миқдорининг чегараси 700 сўм ҳисобланади.

Делегатлардан В. И. Анохин, В. Я. Ефремов, А. Г. Мазин, Н. И. Круглов, Ю. П. Ложечко, А. В. Ляхов, Г. Н. Шмелев ва бошқалар асосан ҳар ойда тўланадиган аъзолик бадалларининг миқдорига тегишли фикр мулоҳазаларини, ушбу бўлимга тааллуқли аниқ фикрларини айтидилар. Ўнмадан, бадалларнинг фақат соф даромаддан, солиқлар, иқлим шaroити ҳамда зарарли туслардан кўнма ҳақини ҳисобга олмаб тўлаш тақлиф этилди. Баъзилар бадал миқдорини 1 фоз билан чеклаб қўйиш тақлиф этилди. Бироқ бунга қарши фикрлар ҳам айтилди: бадалларнинг қаматирилиши қишлоқ минтақаларида район комитетларининг йўқолишига олиб келади, бу эса партиянинг ўз-ўзиндан йўқ бўлиши билан тенгдир.

Комиссия тақдим этган тақлиф учун овоз берилди ва у тасдиқланди.

Раислик қилувчи М. С. Горбачёв сўз беради. У, олтинча хабарга кўра, 11 июль кунин Тоғли Қорабоғ мухтор вилояти ҳудудига арман, жангарилар йўлга қўйиб, автомобиллар, паровозларни ўқитиб, унга тўридан-тўри ўш оқишганини хабар қилди. Натижада уч киши ўлган, 24 киши жароҳатланган. Ўнмадан, улар орасида ички қўшинларнинг 4 нафар ҳарбий хизматчиси бор. Жароҳатланганлардан 3 кишининг аҳоли оғир. Хужум қилганларнинг ҳаммаси яширинган, Воқеа бўлган жой қўздан кечирилганда транзит, радиостанциялар, портловчи моддалар топилган.

Делегатлар, шу жумладан, тоқати поёнсиз бўлмаган озарбайжон халқи номидан ҳам, де сўзига давом қилди М. С. Горбачёв, рўй берган можабродан адолатли тарзда ғазабланганликларини билдирмоқдалар. Улар мамлакат раҳбарияти, СССР Президентидан кутуришларга, қонунсизликка, қон тўкилишига хотима беришни, арман миллий бўлимларини қуролсизлантириш ва бундай воқеаларнинг олдини олиш учун қатъий чоралар қўйишни талаб қилишмоқда. Делегатлар КПСС XXVIII съезди ана шу байроқонунинг босқинчилик ҳаракатларига сиёсий баҳо беришни керак, деб ҳисоблайдилар.

Биз уларнинг бу қаҳр-ғазабларини тушунади уларга ҳамдарамдас минтақадаги ҳар аҳвол соғломлашадиган пайтда ҳар қандай восита билан унга ҳалокат бериш учун уринишларга қатъий норозилик билдириш, деди КПСС Марказий Комитетининг Бош қотиби. Жабрланганлар ва уларнинг оила-йўли ҳамдарамдас, таъзия билдиради. Айни вақтда иккала жумҳурий раҳбарияти шу кунларда аҳволни риволутир ўзгартириш мақсадида янги қайтариш қўрмоқда. Арманистон ва Озарбайжон ҳукуматлари, раҳбарлари мувожабат қилиб, уларни масалалар қўйиш билан бирга, аҳолини изга солишда фаол қатнашишга ҳам қайтариш зарур.

Кечки мажлисда навбатдан ташқари баёнот учун Ю. И. Микрумян сўз олди. У Арманистон коммунист делегатлари номидан Тоғли Қорабоғ автоном областидаги можабро пайтда ҳалок бўлганларнинг қариндош-уруғлари ва ақин кишиларига салимий таъзия изхор қилиб, съезд эътиборини Қорабоғ муаммоси келиб чиқишининг сабабларига, уни ҳал этиш йўллариини излаб топши зарурлигига қаратди.

Сўнгра М. С. Горбачёв КПСС Устав лойиҳасининг 22-параграфи (иттифоқдош республикалар Компартиялари ҳақидаги параграф) қабул қилиниши хусусида ахборот берди. У съездоли мунозарасини, айниқса, Россия Компартияси ҳақидаги масала муҳокама қилинган пайтини эслатиб ўтди. Ўша

пайтда гўё мавҳум бўлиб туюлган масала вужудга келди: съездда бутун партия, бутун мамлакат тақдирига тааллуқли масала овозга қўйилганда бу масала Россия коммунистлари 58 фойзанининг овози билан ҳал этиб қўлимасмикан. Балки бошқа Компартияларда бу масалага бошқача муносабат бордир. Зотан, мен ҳам тааллуқли бўлган Россия коммунистларининг ўзлари кўпчилик механизмининг ўзига на қиёфа қилмайди, деган масалани қўйишди: таркибига республикаларнинг Компартиялари қиратдиган КПССнинг ўзига хос хусусиятини ҳисобга олиб, барча хилма-хил фикрларини инобатга олиш керак. Биз ана шу нарсани ҳам ўшга оладиган механизм устида ўйлаб қўйишимиз лозим. Бутун партия ва мамлакат тақдирига дахлдор масалалар ҳал этилаётганда бу нарсаси, айниқса, муҳимдир.

Биз 22-параграфи муҳокама қилаётганимизда, менимча, қандайдир ҳис-туйғу йўли кайфият вужудга келди, деб давом этди комиссия раиси. Биз КПСС Уставини ҳақида гап юритилимиз. Партия ичиде ана шу Уставга амал қиладиган, унга таънайдиган структуралар бор. Шу жумладан, иттифоқдош республикаларнинг Компартиялари тўғрисида ҳам бўлиб бор. Ваҳоланки, биз ҳамма вақт битта партия ҳақида гап юритдик. Делегатлар ҳам дарҳол қандайдир баҳо беришга шошилдилар. Шу муносабат билан нотик ана шу параграф муҳокамасига қайтишни тақлиф қилди.

Мунозара жиддий ва қизғин бўлди. Ўз-ўзидан маълумки, иттифоқдош республикалар Компартияларининг мустақиллиги тўғрисидаги масала КПСС қайси чегарадан ўтганда эгона партия бўлай қоллиши ҳақидаги масаладир. Иттифоқдош республикаларда ўз программалари ва норматив ҳужжатларини ишлаб чиқиш учун асос бўлиши керак бўлган Устав ва дастур қондаларига эътиборнинг жиддийлиги шуанд келиб чиқмоқда.

Делегатлардан бири «Эр-талабни иш баракали бўлади» деган халқ мақолини эслатиб, зални босиқ бўлишга, муроаса комиссиясини тузишга (бу комиссия тилга олган мулоҳазалар ва параграф вариантларини қўриб чиқди) ва мунозарани эртага қайта бошлашга даъват этганда ҳиссиёт янада жўш урди. Раислик қилувчи республикалар Компартияларининг овозига қулоқ солиш ва Устав лойиҳасини ишлаб чиқувчи комиссияга республика вакиллари билан биргаликда ана шу параграф устида ишни давом эттириш ва унинг қабул қилинишини эртага қолдириш керак, деб таъкидлади.

Хужжатнинг бошқа моддалари муҳокамасини ҳам эртага қолдиришга қарор қилинди. Минбардан ва микрофонлардан айтилган гаплар яна салқат бир соат давом этди, баъзан бу овозлар кучли шовқин орасида зўрға эшитилди. Улар турли параграфларга, шу жумладан, бошланғич тақлифларга кўпроқ мустақиллик берувчи таърифларга, партия комитетларининг қотибилик қарарига аъзолик қилиш кераклиги, аъзолик бадалларининг миқдори ҳақидаги масалаларга тааллуқли эди. Партияда шахсат сикинишга йўл қўймайдиган механизм ишлаб чиқиш ва Уставда аниқ шитириш, КПСС аъзолигини вақтинча тўхатиб туриш мақомини жорий этиш, коммунист учун баъзи айланиш ёки гумон бўйи қайтарилган ўқитилишга йўл қўймайдиган қафолатни вужудга келтириш тақлиф қилинди.

Айрим делегатлар шу пайтгача муҳокама қилинган моддалар бўйича қайта овозга қўйишга ва мунозара олиб боришга эътироз билдирдилар. Аммо президиум ва залдагилар бунинг ҳеч қандай қўрқинчли томони йўқ, деган фикрга келишди: партия бундан буён амал қилиб яшайдиган ва ишлаб қилувчи муҳим ҳужжат қабул қилинаётган, биноба-рин, комиссия низоли жиҳатларини яна бир бор ишлаб чиқиб, уларни съездга тақдим этиши керак. Бундай ҳужжат тақдирини фақат тинч фикр билангина ҳал этиш мумкин.

Делегатлар съезд тахир комиссиясининг раиси В. А. Ивашкин «Таълим, фан ва маданият соҳасида КПСС сиёсати тўғрисидаги резолюция лойиҳаси устида олиб боришдан иш тўғрисидаги ахборотини тингладилар. Бу эди лойиҳанинг иккинчи вариант, деди у. Бу вариант юзасидан саксондан

ортиқ мулоҳаза ва тузатиш олинди. Уларнинг ҳаммаси эътибор билан қўриб чиқилди ва инобатга олинди. Съезд қатнашчиларига эмас, балки бир қатор идоралар, институтлар, ташкилотлар ҳам ўз тақлифларини киритдилар.

Комиссияга тушган материалларни умумлаштириш, таърифларни аниқлаш, устуи жиҳатларини жой-жойига қўйиш оқибатида, деди комиссия раиси, муҳим тахирини тузатиш киритилди ва бўлимларнинг тартиби ўзгаририлди. Лойиҳанинг дастлабки вариантдан фарқли ўлароқ, кейинги вариантда аввал таълим, фан ва маданият соҳасидаги КПСС сиёсатининг мақсадлари ва принциплари баён қилинди ва бундан ташқари мамлакатини маънавий, интеллектуал қайта тиклаш КПСС фаолиятининг олдинги ўрнига қийиши кераклиги ҳамда бунга етарли ҳақ беришмаслигига йўл қўйиш мумкин эмаслиги таъкидланди.

Таълим соҳасида партиянинг мақсадлари ва принциплари орасида унинг инсонпарварлик вазифаси эътибор марказига қўйилганлиги муҳим қондилар. Ўқувчи ёшларгагина эмас, балки болаларга ҳам тарбия беришни қайта қуриш, эш авлодининг маънавий ва ахлоқий қиёфасини шакллантиришда онла роллини ошириш зарурлиги қайд этилди.

Фан ҳақидаги бўлимга ҳам муҳим мулоҳазалар киритилди. Улардан бири— илмий ҳодимларга пировард илмий натижаларга мувофиқ ҳақ тўлаш масалаларига эътиборнинг қаратилганлиги муҳим жиҳатлар. Съезд сайлайдиган КПСС Марказий Комитетига топириқларга тааллуқли тақлифлар ҳам ҳисобга олинди.

Делегатлар микрофонлар орқали айтган мулоҳазалар ва тузатишлар қўриб чиқилганидан кейин съезд таълим, фан ва маданият соҳасида. Коммунист партиянинг сиёсати тўғрисидаги резолюцияни қабул қилди.

Съезд кун тартибининг навбатдаги бандини қўриб чиқишга — партия марказий органлари сайловига ўтди. Бу масала юзасидан М. С. Горбачёв нутқ сўзлади. У делегациялар вакиллари кенгашининг мажлисида муҳокама қилинган ва қўллаб-қувватланган марказий партия органларини тузишга оид асосий принципларни баён қилди.

Хусусан сайлов пайтида иттифоқдош республикалар компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка ва област партия комитетларига ўзига хос норма белгиланади — уларнинг ҳар бири камиде бешта қафолатланадиган ўринга эга бўлади. Айни пайтда иттифоқдош республикалар, ўлка, вилоят партия ташкилотлари, шу жумладан автоном вилоятларнинг партия ташкилотларидаги коммунистлар миқдорини инобатга олган ҳолда ҳисоб юритилди. Ҳар 100 миң коммунистдан битта вакил сайланади. Шу тарзда КПСС Марказий Комитетига партия ташкилотларининг вакиллари жами 311 кишидан иборат бўлади.

Шунингдек, марказий органларнинг ҳодимлари, фан, маданият арбоблари, партия ташкилотларидаги обрўли ишчилар, бошланғич партия ташкилотларининг қотиблиридан иборат 85 ўринли ўзига хос марказий рўйхат тузиш тақлиф қилинади.

Шундай қилиб, Марказий Комитет таркибига жами 396 киши, ҳозирча КПСС Марказий Комитети аъзолиги сайланган, КПСС Марказий Комитетининг Бош қотиби ва унинг ўринбосари ҳисобланадиган 398 кишини сайлаш мўлжалланади.

Сўнгра М. С. Горбачёв Марказий назорат комиссиясини сайлаш ҳақида гапир, бунда ҳам иттифоқдош республикалар Компартиялари, ўлка, вилоят партия ташкилотларидан вакиллар принципи асосида норма белгиланади, деди.

Шундан кейин сўзга чиққан делегатлар Марказий Комитетини сайлашга оид тақлифларга ўз муносабатларини билдирдилар. Унинг мўлжалланаётган таркиби жуда катта, уни қисқартириш керак, деган фикр айтилди. Айрим делегатлар КПСС аъзолигининг касб ва иқтисодий таркиби хусусида ахборот тинглашгани, маош олиб ишлайдиган партия ҳодимлари учун норма белгилаш тақлиф қилидилар.

М. С. Горбачёв КПСС аъзолиги таркибининг статистик иқтисодий жиҳатдан таҳлил қилиб берди. У залга мувожабат қилиб, ўз номзоди қўйилишига эътироз билдирувчилар борми, деб сўради.

(Давоми. Бош биринчи бетда).

нинг ўртасида эса, жамиятимиз, партиямиз, съезд делегатлари жойлашган.

Хуллас, деди сўзини давом эттириб Бош қотиб ўринбосари, съездининг амалий руҳи ошиб бораётганлиги, унинг қайта қуришнинг ҳал қилувчи омилларидан бири бўлиши КПССни чинакамга янгиллаш мўддаси партия фаолиятига умидворлик билан баҳо бериш учун асос бўла олади. Бу фаолият эса аввалгиларига мўл-лақо ўхшамайдиган «ноқулай» шaroитдаги фаолиятдир, маъна шундай шaroитда ўз сиёсатининг қаттиқ туриб ҳимоя қилиш, жамиятимизда аж олмо кетган сиёсий қурашда зўр байрат билан қатнашиш ва энг муҳими — ҳамма ҳужайраларини ўз ичига олган тирик организмдек ишлай бошлайдиган янгиланган партияни вужудга келтириш лозим.

Яна бир нарсаси ҳақида гапириб ўтмоқчиман. Михаил Сергеевич Горбачёв жуда муваффақиятли равишда КПСС Марказий Комитетининг Бош қотиби этиб сайланганлиги съездининг қайта қуриш йўлига соддиқлигини ҳеч шак-шубҳасиз тасдиқлаб турибди, деб ўйлайман.

Қисқа қилиб сўзи туташи биланқо, залнинг турли жойларидан қўллар кўтарилди. Матбуот марказининг раҳбари, КПСС Марказий Комитетининг Мафқурий бўлими мудири А. С. Капто саволлар учун навбатма-навбат микрофонларни бериб турди. Совет Иттифоқлик журналистлар, Европа, Латин, Америкаси, Араб шарқи мамлакатларининг, АҚШнинг мухбирлари саволлар беришди...

Дастлабки саволлардан бири матбуот марказидаги

(Давоми. Бош биринчи бетда).

барча учрашувлар учун доимий мавзу бўлган — жумҳурийлардаги Компартияларнинг суверенитети ҳақида қандай фикрдасиз? — деган савол бўлди. Менинг назаримда, деди Владимир Антонович саволга жавоб қайтариб, энг муҳими шундан иборатки, жумҳурийат Коммунистик партияси КПСС тузилишининг мафқурий ва ташкилий қондаларига қўйилди. Амалий фаолият билан боғлиқ бўлган бошқа ҳамма масалаларини иттифоқдош жумҳурийат Компартиясининг ўзи ҳал қилиши керак. Партиянинг тузилиши, унинг амалий сиёсати, молиявий ишлари, кадрлари ва ҳоказолар шу жумлага киради. Иккинчи асосий муаммо: коммунистларнинг асосий масаладаги бирлиги ва партиядаги иложи борида демократиялашув муаммолари маъна шу негизда ҳал этилади, деб ўйлайман.

Ҳозир партиянинг ўзидаги қайта қуриш учун энг катта ҳавф нимадан иборат, деб сўрадилар. Тинимсиз ва самарасиз баҳслар, низо-лар энг катта ҳавф бўлиб турибди, деб жавоб қайтарилди. Партияни имкония борица жиқлаштириш, турли ёндашувларга амал қилаётган кишиларни ўзаро қийнаштириш учун бутун қуч-қайратни сарфламоқ керак.

КПСС ўзининг жамиятдаги обрў-эътибори даражасини, унга таъсир даражасини қандай баҳолаётганлиги ҳақида гап очилди. Социологлар қисқабил қириш ҳо-зирги асосий масала эмас, деди В. А. Ивашко, бундан ташқари, жуда хилма-хил рақамларни келтириш мумкин, партиянинг обрў-эътибори эса унинг самарали иш билан кўтарилади. Та-

(Давоми. Бош биринчи бетда).

ро муносабатлари қандайлигини сўрашди. Владимир Антонович сўнгги саволга жавоб қайтариб, М. С. Горбачёвнинг эътиқоди тарафдори эканлигини айтиди. Қайта қуриш, деди у, мамлакат ва халқ ўзини қилиниши мумкин ва лозим бўлган бирдан-бир ишдир.

Матбуот вакиллари КПСС Марказий Комитетининг янги таркиби олдида, Сиёсий бюро олдида турган энг муҳим вазифалар нималигини қизикиб сўрадилар. Съезд қабул қилган ва ҳали қабул қиланган қарорларни имкония борица тезроқ амалга ошириш — КПСС Марказий Комитетининг амалий фаолиятидаги биринчи масала бўлиши мен учун мўталоқ равшан, деди В. А. Ивашко. Қарорларнинг бажарилишини кечиктириб юбориш ҳеч бир яхшиликка олиб бормайди. Съездга қўриб чиқилган масалалар жамият турмушининг деярли ҳамма соҳаларини қамраб олаётганлигини назарда тутганда жуда кўп иш қилиниши лозим бўлади. Партиянинг янги Программасини ишлаб чиқишга зудлик билан киришимиз, деб ўйлайман. Бу Программада КПСС ва умуман мамлакатнинг тарихий йўлини тўлиқ ва ҳаққоний баён этиш, ҳозирги вазиятни таърифлаш, КПССнинг истиқболдаги асосий сиёсатини белгилаб бериш ниятидаими ва партия бизни қўллаб-қувватлайди, деб ўйлайман.

Кечқурун Матбуот марказида съездга делегат бўлиб келган маданият арбоблари билан учрашув бўлди. Учрашувда СССР маданият министри Н. Н. Губенко, ёзувчи Д. Н. Кугултенов, Евгений Вахтангов номидан театрининг бадий раҳбари М. А. Ульянов қатнашдилар. (ТАСС мухбири).

В. А. Ивашкин таржима ҳоли хусусида бир қанча савол тушди, унинг М. С. Горбачёв билан шахсий ўза-

ЯНГИЛИНИШ КУЧЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

М. С. Горбачёв КПСС Марказий Комитети Бош қотиби лавозимига, В. А. Ивашко эса унинг ўринбосари лавозимига сайланганлиги, совет коммунистлар раҳбарининг КПСС Марказий Комитети Сиёсий ҳисоботи муҳокамасининг якунида юзасидан партия XXVIII съездидаги нутқи, Кремлиннинг Съездлар саройидаги қизгин мунозаралар жаҳон матбуоти, радио ва телевидениеда қизгин муҳокама қилинмоқда. Айни вақтда янгиланиш кучларининг муваффақияти, съезд партия ва жамиятда бундан кейинги ўзгаришлар йўлини қўллаб-қувватлаганлиги таъкидланмоқда.

БОНН. Ғарбий Германиянинг АРД телепрограммаси ўзининг янгиланишда катта XXVIII съездининг иши тўғрисида хабар берад экан, КПСС Марказий Комитети Бош қотиби ўринбосари лавозимига сайлов натижаларини маълум қилди, М. С. Горбачёв кўрсатган номзод В. А. Ивашко унда голиб чиққанлигини таъкидлади. Айни вақт-

лавозимга сайлаб, Бош қотиби мисли қўрилмаган даражада қўллаб-қувватлади, деб ёзади «Вашингтон пост» газетаси. Ўринбосар сайлов қизгин сиёсий курашга айланмо кетди. Унинг натижаси делегатлар, партиянинг раҳбари сифатида эъқиданига тасдиқлаган М. С. Горбачёв ўзининг ички ва ташқи сиёсати таниқ қилинаётганлига қарамай, съезд ишига муваффақиятли раҳбарлик қилаётганини билдиради, деб ёзади газет.

ТОКИО. Эн-эй-кей телекомпаниясининг Москвадаги мухбири КПСС Марказий Комитети Бош қотибининг ўринбосари лавозимига номзодлар кўрсатишни ва уларнинг нутқларини шарҳлар экан, янги лавозим му-

ҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. М. С. Горбачёв президентлик вазифаларини бажаришга кўп вақт сарфлаётганлиги сабабли, кундалик партия ишлари раҳбарлигини кўп иш-ҳатдан Бош қотиб ўринбосари амалга ошириши керак бўлади.

СОФИЯ. «Дума» газетасининг Москвадаги мухбири партия съезд иши ҳақидаги ўз ҳисоботларида М. С. Горбачёв нутқидаги давлат хизматига бўлган барча кишилар ҳукуматга нисбатан одоб доирасида бўлишлари керак, ҳукумат сиёсати га рози бўлмаганлар эса истеъфога чиқишлари даркор, деган сўзларни таъкидлайдилар.

(ТАСС).

СССР Министрлар Советининг
фавқулодда вазиятлар
давлат комиссиясида

СССР Министрлар Советининг Фавқулодда вазиятлар давлат комиссиясининг СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Х. Дугужев раислигида ўтган навбатдаги мажлисида аҳоли таъминлигини, корхоналарни, бошқа объектлар ва ерларни сел оқимлари, қор қўчишлари, ер силкиниши ва ўпирилишлардан муҳофаза қилишга оид тадбирлар тўғрисидаги масала қўриб чиқилди. Комиссия кўпгина иттифоқдош жумҳурийларда хатарли табиий жараёнларни ўрганиш, прогноз қилиш ҳамда территориялар ва объектларни уларнинг таъсиридан муҳофаза қилиш программалари ишлаб чиқилганлигини ва амалга оширилаётганлигини таъкидлади. Шу билан бирга иттифоқдош жумҳурийларнинг Министрлар Советлари, мунисципал ва идоралар муҳофаза тадбирларини амалга оширишга зарур маблағ ажратмалигилар, акратилган маблағ эса кўпичча ўзлаштирилмай қолмоқда. Масалан, беш йилликнинг тўрт йили мобайнида муҳофаза ишхотларини қуриш паянлари Қозғистон ССРда 24,7 фоз, РСФСРда 68,4 фоз, Ўзбекистон ССРда 76,4 фоз бажарилди. Натижада халқ ҳужайлигининг табиатдаги салбий ҳодисалардан қўраётган зарари камаймайди.

Мазкур масала юзасидан қабул қилинган қарорда комиссия, жумладан, манфаатдор иттифоқдош жумҳурийларнинг Министрлар Советлари ва идоралар муҳофаза тадбирларини амалга оширишга зарур маблағ ажратмалигилар, акратилган маблағ эса кўпичча ўзлаштирилмай қолмоқда. Масалан, беш йилликнинг тўрт йили мобайнида муҳофаза ишхотларини қуриш паянлари Қозғистон ССРда 24,7 фоз, РСФСРда 68,4 фоз, Ўзбекистон ССРда 76,4 фоз бажарилди. Натижада халқ ҳужайлигининг табиатдаги салбий ҳодисалардан қўраётган зарари камаймайди.

Мазкур масала юзасидан қабул қилинган қарорда комиссия, жумладан, манфаатдор иттифоқдош жумҳурийларнинг Министрлар Советлари ва идоралар муҳофаза тадбирларини амалга оширишга зарур маблағ ажратмалигилар, акратилган маблағ эса кўпичча ўзлаштирилмай қолмоқда. Масалан, беш йилликнинг тўрт йили мобайнида муҳофаза ишхотларини қуриш паянлари Қозғистон ССРда 24,7 фоз, РСФСРда 68,4 фоз, Ўзбекистон ССРда 76,4 фоз бажарилди. Натижада халқ ҳужайлигининг табиатдаги салбий ҳодисалардан қўраётган зарари камаймайди.

(ТАСС).

тазам аниқлаб бориш, муҳофаза ишхотларини барпо этиш, уларни ишлатиш ва хатарли табиий жараёнларга дучор бўлган зоналарда уларнинг олдини олиш тадбирларини ўтказиш учун ихтисослаштирилган лойиҳа, қурилиш ташкилотларини тузиш жадваллаштириш, муҳофаза объектларини қуришда корхоналарнинг пайчилиги асосида ишхот этишини кўзда тутиб, ана шу мақсадларга зарур капитал маблағлар ажратилишини таъминлаш, уларда ихтотзорлар барпо этиш учун ўз вақтида ер акратилиши тасвия эди.

Вакولاتи идораларга аҳоли пунктларини ва ерларни сел оқимлари, қор қўчишлари, ер силкиниши ва ўпирилишлардан муҳофаза қилишнинг комплекс схемаларида мувофиқ амалга оширилаётган регионларро аҳамиятга молик ишларни пул билан таъминлаш учун ягона (Иттифоқ) фондини ташкил этиш масаласини қўриб чиқиш вазифаси топширилди.

Комиссия 1990—1991 йилларда фавқулодда вазиятларнинг олдини олуви ва шундай вазиятларга ҳаракат қилувчи давлат системаси таркибига хатарли табиий жараёнлар кичик системасини тузишни мақсадга мувофиқ деб топди.

Комиссия корхоналарда, ташкилотларда ва муассасаларда тўлиқлан қолётган нурланли манбаларини тўплаш, қайта ишлаш ва қўмиб ташлаш системасини тақомиллаштириш тўғрисидаги масалани ҳам қўриб чиқди. Иттифоқдош жумҳурийларнинг Министрлар Советлари раиси мажбур нормалар ва қондалар талабларига мувофиқ радиоактив чийиндиларни қўмиб ташлайдиган маҳаласи комбинатлар ва пунктлар

СССР Давлат табиатини муҳофаза қилиш комитетига иттифоқдош жумҳурийлар Министрлар Советлари ишхотида шундай фавқулодда вазиятларга табиатини муҳофаза қилиш ва бошқа назорат органларининг ишларини таърифлаш таърифлаш ва комиссияга тақдим этиш вазифаси топширилди.

Президент Фармони қандай бажарилмоқда?

Василий Рванцов Улуг Батан уруши жангоҳларида жон олиб жон берган. Урушдан кейинги тинч қурилиш йилларида фидокорона меҳнат қилган. У ҳозир кексалик шаштани сурпиги. Фарғона шаҳридаги Пушкин кўчаси 80-уйда яшовчи 73 ёшли бу қария анчадан буюн «Запорожец» енгил машинасини олиш ороусида юради. Яқинда унга шундай имконият туғилди. Область соқал таъминот бўлими оқоли имтиёзли нархда машина олишга навбат келди. Аммо бу ерда бир ишқал чиқди. Унинг ҳайдовчилик гувоҳномаси йўқ эди.

— Ҳечқиси йўқ, — деди ветеран, — қизимда ҳайдовчилик гувоҳномаси бор...
— Йўқ, отахон, — дед унинг гапини бўлишди област соқал таъминот бўлимида. — Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1977 йилда қабул қилинган 159-қақамли қарорига қўра қизингиз номига машина расмийлаштириш мумкин эмас.

ЖАНГОВАР ФАРЗАНДЛАРИМИЗ ҲАЁТИДАН ДЕНГИЗЧИЛАР САРДОРИ

Кемамизда сизнинг ҳамюртингиз старшина Муҳиддин Саъдуллаевчи Эшнйёзов хизмат қилапти. Интизомли, меҳнатсевар ҳарбий хизматчи кўччиликка ийбат бўлмоқда. Ўтган йил якунларига қўра у кема ва қўшилма жанговар навбатчилигидаги энг яхши командир сифатида тан олинди.

Муҳиддин Саъдуллаевич ўз мутахассислигини чуқур эгаллаган. Ўз билим ва тажрибасини ёш денгизчиларга сидқидилдан ўргатапти.

Денгиз хизмати жондилдан севган йигит жанговар топириқларини ҳам пухта ва аниқ бажармоқда. Унинг хизмат мобайнида эришайтган ютуқлари қўмондонлик томонидан муносиб тақдирланяпти. М. Эшнйёзовга бир неча бор қўмондонлик томонидан раҳматномалар эълон қилинди.

Е. МУРАШОВ,
Ю. СОШИН.

ТАЪЗИМ

Владимир шаҳридаги ҳарбий госпиталда Улуг Батан уруши жангоҳларида ҳалок бўлган жангчилар хотирасига бағишланган йиғилиш бўлди. Унда Улуг Батан уруши қатнашчилари ва шу ерда хизмат қилётган ўғилларидан хабар олгани келган Ўзбекистонлик уруш ва меҳнат ветеранлари Муҳаммад Солиқов, Ўбайдулла Тўхтаиновлар ҳам иштирок этишди. Собиқ жангчи-отахонлар совет кишиларининг жанг майдонларидаги жасорати, ўз хотираларида муҳрланган қолган воқеаларни ҳикоя қилдилар. Жангоҳларда ҳалок бўлган жангчилар хотирасига таъзим бажо келтиришди.

Сўнгра госпиталнинг «Хуш-овоз» ансамбли ижросида халқининг Ватан урушидаги Буюк Ғалабасига бағишланган куйлар, тинчлик ҳамда дўстликни, Ватанини мадҳ этувчи қўшиқлар янгради.

Н. АЗАМАТОВ.

КАМОЛОВЛАР САФИ КЎПАЙСИН

Рустам Муқимжонович Камолов Қизил Байроқли Шимолӣ флотда алоқачи бўлиб хизмат қилади. Сержант, бўлим командири қўмондонлигини топириқларини намунали адо этганили боис, СССР Мудофиа министригининг «Ҳарбий хизматда ўрнатилган кўрсаткичлар» II даражали медали билан мукофотланган. Ўзбекистонликлар она-Ватанга садоқат билан хизмат қилётган фарзандлари билан ҳар қанча факрланмаса арзийди.

Рустамжон катта онлада воёта етган. Ота-оналари Наманган вилоятининг Наманган ноҳиясидаги Ўзбекистон Қишлоқ Совети ҳулуидаги Шўрқўрғон кишлоғида яшайдилар.

Шу йилнинг кузида Рустамжон хизмат мудирига тугаллаиди. Қисиминда 25 миллиат вакили хизмат қилади. Кўччилик хизматдошлари ундан ўрнатилган медаллар, Қани энди Камоловга ўхшаган йигитларнинг сафи янада кўпайса.

В. И. ЕМЕЛЬЯНОВ,
майор.

Шунингдек, оддий солдатлар ва ҳарбий хизматчилардан С. Темуралиев, О. Мамакшиев, С. Абдураҳманов, О. Сариев, В. Крачко, В. Прядкин, Н. Ташкент, Б. Зокоров, О. Хамидов, А. Ботюмов, Р. Турсунов ва бошқалар қўллаган мактубларда ҳам жанговар фарзандларининг хизматда ва жанговар техникани эгаллашда эришайтган ютуқлари, аскарлар турмуш тарзи ва орзу-интилиш ҳақида ҳикоя қилинган.

У ҳатто сиз билан яшайтган бўлса ҳам...

Шундан буюн отахоннинг борманган жойи қолмади. Аммо инструкция меҳр-шафқат, кексаларга муруват туйғусини ҳамон қал...

ЭРТАГА КЕЧ БЎЛМАСМИКИН?

қондай тўсиб турибди. Шу шаҳардаги Карл Либкнехт кўчаси 3-уйда яшовчи Б. Попович эса Улуг Батан урушининг 2-тоифа ноғирони. Унга «Запорожец» машинаси бепул берилиши керак. Аммо унинг ўзи машинага ҳайда олмайди. Машинасини унинг номига расмийлаштиришга эса инструкция йўл қўймайди. Ветеран узоқ муддат сарсон бўлди.

Область Совети икроя комитетининг раиси расмий хат бергандан сўнгги на машина масаласи ҳал бўлди.

Жумҳурият Президенти Фармонини бажаришга ана

шундай эскириб қолган кўрсатмалар ҳам тўғаноқ бўлапти. Фарғона областининг ўзида ўнлаб Улуг Батан урушини ноғиронлар, ветеранлар алмошган, қолган инструкциялар тўғайли жабр чекяпти. Бундай яроқсиз инструкцияларни қайта кўриб чиқиш пайти келди. Улуг Батан уруши ноғиронлари, ветеранларга бепул ҳамда имтиёзли нархларда «Запорожец» машиналари,

А. ИВОДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

● Хива бадийи-сопол буюмлари заводининг анги ҳеҳида чойнак, пилёла, лаган ҳамда турли соғва буюмларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Йилига 1 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланади.

ва Ўзбекистон маҳаллий саноат илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош мутахассиси Ш. Шомаксудов дастлабки маҳсулотларини кўздан кечиряётир.

Қ. ОТАЕВ олган сурат [ЎзТАГ].

Мерос ТАРИХИМИЗГА ЭЪТИБОР

ЎРТА ОСИЕ ХАЛҚЛАРИ ҚАДИМИЙ ТАРИХИ ҲАҚИДА ФРАНЦУЗЛАР ҚАРАШЛАРИ

нинг пайдо бўлишидан тортиб, то 1405 йилгача» асари, Париждаги шарқ тиллари мактабининг профессори М. Ренонинг «Рим империясининг Шарқий Осие мамлакатлари билан сиёсий ва савдо-сотиқ алоқалари» китоби (Париж, 1863 й.) ва бошқа кўпгина асарларни қайд этиш мумкин.

Париж, Лондон, Лейд, Стокгольм, Амстердам, Берлин, Петербург шарқшунослик мактабларида бизнинг тарихимиз ва маданиятимизни ҳар томонлама ва чуқур ўрганишда «Саёхатнома»ларга алоҳида аҳамият берилган. Қўнчиша шарқшунос олимларнинг ўзлари Ўрта Осиега таширф буюришган ва шу асосда саёхатномаларда ёзиб қолдиришган. Жумладан, Лодовик XI нинг буйруғига мувофиқ Ўрта Осиега таширф буюрган Пол Аюк «Кундалик»лар ёзиб қолдирган. Шантал «Йўл ҳикоялари» асари, Эдуард Картон эса «Саёхатномалар тарихини» чоп этишган. Ҳатто XIX аср охирида Ўрта Осиеда гастролда бўлган француз оперетта театрининг раҳбари ҳам ўлкаимиз ҳақида «Кундалик»лар ёзиб қолдирган.

Шу ўринда 1873 йилда Парижда чоп этилган М. Ренонинг «Рим империясининг Шарқий Осие мамлакатлари билан сиёсий ҳамда савдо-сотиқ алоқалари» китоби ҳақида бир оз тўхталиб ўтиш зарур. Негаки, бу китобда ўлкаимизнинг қадимий тарихи, маданияти ҳақида жуда қимматли ва қўнқарли маълумотлар тўплаган. Париждаги шарқшунослик мактаби ўқитувчиси, қироллик кутубхонасининг шарқ кўлемлари фондди директори бўлган М. Рено шарқ тилларини қўйилмақом даражада билган. У қадимий грек ва лотин тилида ҳам жуда яхши сўзлаган. У қадимий Хитой ва Шарқ кўлемларини эришмасдан ўрганиб ҳамда Помпоний, Плиний, Амьен, Марцелин, Птолемей ва бошқа Рим ва қадимий юнон олимларининг асарларини ўқиб чиқандан кейингина ўз китобини ёзган.

Китобда ёзилишича, Бақтрия давлати ҳокимлари император ҳазрати олийлари Адриан ҳузурига (бизнинг эрамининг 76—138 йиллари) дўстлик муносабатлари

ўрнатилишини сўраб ўз элчиларини юборишган. Машхур князь Канишка (78—123 йиллар) биринчи бўлиб Рим империяси ҳокимлари билан алоқа ўрнатган. Бунинг тасдиғига қўйилган далил келтирилади. 1830 йил буддизмининг ашаддий тарafdори бўлган Канишка шарафига қўрилган буддийларнинг минораси бузиб ташланган. Минора остидан эса Римдаги республикачилар даврида чиқарилган танга-чақалар топилади. Бу тангаларда Ю. Цезарь ва М. Антонийларнинг тасвири туширилган бўлади.

Ҳокими мутлақ Октавион Август (ограмининг 63 йилдан 14 йилгача)нинг тинчликсевар сиёсати тўғайли у ҳокимлик қилган даврда Шарқий Осие мамлакатлари билан савдо алоқалари тез ривожланган. Китобини ўқиганимизда шуни биламики, Рим зодагонларининг оқишлари ўша даврда фақат Осие газламаларидан тикилган «бежирим ва нафис» қўйлақларни кийинги афзал билишган.

Муаллифнинг ёзишича Птолемей тинчлик даврида Хитойга йўл олган Рим карвонларининг маршрутирини ёзиб қолдирган. Савдогарлар Йенга-полисида йиғилишиб суёра Бақтрияга юнашган. Йўлда улар йиринк савдо шарқлари бўлиши Элдес, Эқбатон, Ражес, Антоха, Марганисларда тўхтаб ўтишган. Карвонлар Бақтрияда Ҳиндистондан келган карвонлар билан учрашиб, кейин Яксар (Сирдарё) дареси қирғоқларида Тошмоинара деган жойга йўл олишган. (Туркийлар бу шаҳарни Тошкент деб аташади, Бу ҳам худди шу маънони аниглайди. Таъйид М. Ренонини). Тошмоинара карвонларининг энг хавфсиз тўпаланган жойи бўлган.

Китобда Рим императорларининг диққат марказида турган қадимий Хитой ва Ҳиндистон ҳақида ҳам кўплаб қизиқарли маълумотлар бор. Юқоридагиларни ўқиб қўйидаги хулосага нелиш мумкин: халқимизнинг ўтмишидаги йил тарихини ўрганиш учун ҳозирги пайтда маҳаллий манбалардан ташқари фарш шарқшуносларининг асарларини ҳам чуқур ва кенг ўрганиш лозим.

Ш. МИНАВАРОВ,
ТошДУ ўқитувчиси.

А. АХМЕДОВ.

Мухаррир ўринбосари Т. НАЖМИДДИНОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР Темир йўллар вазирлиги
МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ
ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ
ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ
1990—1991 ўқув йили учун
ИНСТИТУТНИНГ I КУРСИГА
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ТАЛАБАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: темир йўл транспортда автоматика, телемеханика ва алоқа; вагонлар; локомотивлар; темир йўл транспортда электр таъминоти; электровозлар ва электр поездлар; бухгалтерия ҳисоби, ҳўжалик фаолияти назорати ва таҳлили; транспортда юк ташиниш ташкил қилиш ва бошқариш; темир йўллар қурилиши, йўллар ва йўл ҳўжалиги; канализация, сўв ресурсларидан оқилона фойдаланиш ва уларни муҳофаза этиш;

КЕЧКИ БЎЛИМ: темир йўл транспортда автоматика, телемеханика ва алоқа; вагонлар; темир йўл транспортда электр таъминоти; бухгалтерия ҳисоби, ҳўжалик назорати ва таҳлили; транспортда юк ташиниш ташкил қилиш ва бошқариш; темир йўллар қурилиши, йўллар ва йўл ҳўжалиги;

СИРТҚИ БЎЛИМ: кундузги бўлимдаги барча ихтисослар, шунингдек темир йўл транспортда иқтисод ва бошқариш.

ЎТА ТАЊҚИС ИХТИСОСЛАР РЎИХАТИ: темир йўл транспортда автоматика, телемеханика ва алоқа; вагонлар; локомотивлар; темир йўл транспортда электр таъминоти; темир йўл транспортда юк ташиниш ташкил қилиш ва бошқариш; темир йўллар қурилиши; йўллар ва йўл ҳўжалиги; электровозлар ва электр поездлар.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун танланган соҳаси бўйича ишлаётган шахслар қабул қилинади.

Ҳамма бўлимларга кирувчилар математикадан (ёзма) конкурслик имтиҳонларини, рус тили ва адабиётдан (ёзма) конкурслик ташқариш имтиҳонларини топириқлади.

Аризалар: кундузги бўлимга — 16 июлгача; кечки бўлимга — 25 августгача; сиртқи бўлимга 31 августгача қабул қилинади.

Ашхобод ва Душанбе ўқув-консултация пунтларига ҳўжонатлар қабул қилинмоқда.

Танловга қўра ўзбек (тожик, туркман) ёки рус тилларида қабул қилинмоқда.

Кундузги факультетларга — 16 июлдан 28 июлгача. Талабалikka қабул қилиш — 5 августгача ўтказилади. Кечки факультетга — 4 сентябргача (даварлар бўйича). Талабалikka қабул қилиш — 6 сентябргача. Сиртқи факультетга — 15 сентябргача (даварлар бўйича).

Талабалikka қабул қилиш — 20 сентябргача ўтказилади.

Институт кундузги факультетларининг барча талабалари шахсий зарурат юзасидан СССР темир йўллари бўйлаб бир мартали бепул темир йўл билети бепул формали кийим-бош олиш ҳўқуқига эгадирлар.

Кирувчилар танланган ихтисосликларини кўрсатиб институт ректори номига ёзилган аризага қўйилган ҳўжатларни илова қиладилар: ўрта маълумоти ҳақида ҳўжонат (асли), 086/У андозадаги тиббий шаҳодатнома, меҳнат фаолиятига эга бўлганлар меҳнат дафтарасидан кўчирма, 3х4 см. катталикидаги 6 та фотосурат.

Паспорт ва ҳарбий хизматга муносабатига оид ҳўжатлар шахсан кўрсатилади.

Кундузги ва кечки ўқишга аризалар билан қўйилган манзилга мурожаат қилинсин: 700045, Тошкент шаҳри, Оборонная кўчаси, 1-уй. Қабул комиссияси.

Сиртқи бўлимга аризалар билан қўйилган манзилга мурожаат қилинсин: 700045, Тошкент шаҳри, Оборонная кўчаси, 1-уй (Ўрта Осие темир йўлининг Фарғона бўлимига ва Тошкент ҳамда Сирдарё вилоятлари регионига истиқомат қилувчиларга хизмат кўрсатади).

744007, Ашхобод шаҳри, Камина кўчаси, 68-уй, Ашхобод филиали (Ўрта Осие темир йўлининг Ашхобод ва Чорқўй бўлимларига хизмат кўрсатади).

734012, Душанбе шаҳри, Ленин кўчаси, 16/2-уй, Ўқув-консултация пункти (Ўрта Осие темир йўлининг Душанбе ва Бухоро бўлимларига хизмат кўрсатади).

ТЕЛЕФОНЛАР: институт ректори — 99-04-00, 40-70, сиртқи факультет декани — 99-05-69, 40-78, қабул комиссияси — 99-05-81, 32-25, кечки факультет декани — 57-04-94, 37-79.

МИРЗО УЛУҒБЕК НОМИДАГИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ МЕЪМОРЧИЛИК ВА ҚУРИЛИШ ИНСТИТУТИ 1990—1991 ўқув йили учун КУНДУЗГИ, КЕЧКИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ТАЛАБАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

— меъморчилик (кундузги бўлим);
— коммунал қурилиш ва ҳўжалик (кундузги ва кечки бўлиmlар);
— саноат ва граждн қурилиш (кундузги кечки ва сиртқи бўлиmlар);
— иссиқлик-газ таъминоти ва ҳавони тозалаш («вентилизация» — кундузги ва кечки бўлиmlар);
— сув таъминоти, чиқинди суварини оқизиш;
— сув манбаларидан унумли фойдаланиш ва ҳўйма қилиш (кундузги ва кечки бўлиmlар);
— қурилишда бошқариш ва иқтисод (кундузги ва кечки бўлиmlар).

ЎҚИШ МУДДАТИ: кундузги бўлимда 5 йил (меъморчилик ихтисослиги учун эса 6 йил); кечки ва сиртқи бўлиmlарда 6 йил.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун (кечки ва сиртқи бўлиmlарда) танланган соҳа бўйича ишлаётган (ишт теруви, сувоқчи, сантехник ва бошқа) шахслар қабул қилинади.

Ўқишга кирувчилар қўйилган ҳўжатларини топириқлади: ректор номига ариза, ўрта маълумоти ҳақида ҳўжонатини асл нусхаси, соғлиги ҳақида 086/У формадаги медицина справкеси, бош кийимсиз тўпталган 3х4 см ҳажмида 6 та фотосурат, меҳнат дафтарасидан, кадрлар бўлими тасдиқлаган кўчирма (меҳнат стажига эга бўлганлар учун).

Паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий хизматга қақрилиш ҳақидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Кундузги бўлимга кириш имтиҳонлари 16 июлдан 31 июлгача ўтказилади. Меъморчилик ихтисоси бўйича 31 июлгача.

Кечки ва сиртқи бўлиmlарга кириш имтиҳонлари 12 августдан 26 августгача ўтказилади.

Кириш имтиҳонлари қўйилган фанлардан ўтказилади: — меъморчилик ихтисоси бўйича: РАСМ (конкурсда инобатга олинади); ЧИЗМАЧИЛИК (конкурсда инобатга олинади); ОНА ТИЛИ ВА АДАБИЁТ (иншо, конкурсда инобатга олинади);

— қолган ихтисосликлар бўйича: МАТЕМАТИКА (ёзма, конкурсда инобатга олинади); ФИЗИКА (оғзак), КОНКУРСДА ИНОБАТГА ОЛИНАДИ; ОНА ТИЛИ ВА АДАБИЁТ (иншо конкурсда инобатга олинади).

Ўрта мактабни олтин (кўмуш) медал билан ҳамда ўрта махсус ўқув юртини ва ўрта ҳўнар техника билим юртини (танланган ихтисос бўйича) имтиёзли диплом билан тугатган шахслар меъморчилик ихтисоси бўйича РАСМ, ДАН, қолган ихтисосликлар бўйича эса МАТЕМАТИКА, ДАН (ёзма) имтиҳон топириқлади.

Имтиҳонини «ёш» баҳога топириқланган қолган кириш имтиҳонларидан озод қилинади, «тўрт» ёки «уч» баҳога топириқланган эса қолган барча тегишли фанлардан имтиҳон топириқлади.

Кириш имтиҳонлари рус ва ўзбек тилларига ўтказилади. Бундан ташқари имтиҳон топириқларининг хоҳишига қўра ОНА ТИЛИ ВА АДАБИЁТ фанидан имтиҳон (иншо), қозоқ, тожик, туркман тилларида ўтказилиши мумкин.

Қабул СССР Давлат халқ таълими комитети томонидан тасдиқланган Қондалар асосида ўтказилади (14.03.88 йил қирилган №3 буйруқ).

Қабул комиссиясининг манзилгоҳи: Самарқанд шаҳри, Лолазор кўчаси, 70-уй, (7.59-автобуслар, 19.55-маршрут таксилари билан борилади).

Телефон: 7-07-13.

Ўзбекистон ССР Маориф вазирлиги
ЖУМҲУРИЯТ РУС ТИЛИ ВА АДАБИЕТИ
ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
1990—1991 ўқув йилига
КУНДУЗГИ БЎЛИМГА
қўйилган ихтисослар бўйича

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Миллий мактабларда рус тили ва адабиёти — мактабни она тилида битирган шахслар учун;
қўшимча «рус мактабларида ўзбек тили ихтисоси билан миллий мактабларда рус тили ва адабиёти — мактабни она тилида битирганлар учун;
қўшимча ўзбекчадан русчага ва русчадан ўзбекчага таржима қилиш бўйича «таржимон» ихтисоси билан рус тили ва адабиёти;
рус тили ва адабиёти — мактабни рус тилида битирганлар учун.

Таълим тўртта факультет ва иккита бўлимда олиб борилади.

Ўқиш муддати — 5 йил.

35 ёшгача бўлган ўрта маълумотли СССР фуқаролари қабул қилинадилар.

ҚАБУЛ ТАРТИБИ

Қабул қилиш тўғрисида ректор номига ёзилган аризага қўйилган ҳўжатлар қўшиб топириқлади: ўрта маълумот тўғрисида ҳўжонат (асл нусхаси), 086/У андозадаги тиббий шаҳодатнома, меҳнат дафтараси ёки колхозчи дафтарасининг маълумоти томонидан тасдиқланган кўчирмаси (ишлайдиганлар учун), 3х4 см. катталикидаги 6 та фотосурат.

Паспорт, ҳарбий билет ёки қайд этилганлиги гувоҳномаси шахсан кўрсатилади.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ

рус тили ва адабиёти (ёзма) — мактабни она тилида битирганлар учун диктант,
мактабни рус тилида битирганлар учун фикрлаш элементлари билан баён, рус тили ва адабиёти (оғзак), СССР тарихи.

Мактабни она тилида битирганлардан ҳўжат қабул қилишда уларнинг рус тилида сўзлашдиш қўнқимасини аниқлаш мақсадида суҳбат ўтказилади. Қўнқимча «таржимон» ихтисоси бўлган бўлимда, шунингдек, ўзбек тили бўлимида она тилидан ўзга тилини билиш даражаси суҳбат йўли билан текшириб қўрилади.

Аризалар — 16 июлгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 16 июлдан бошланади. Институт маскани: 700110, Тошкент шаҳри, 110-алоқа бўлими, Академик Решетов кўчаси, 4-уй (метронинг «Пхтакор» станцияси, 35-автобус, 20-маршрутли такси; метронинг «Чилонзор» станциясидан 20-автобус, 37-маршрутли таксининг «Адабиёт институти» бекати).

Жамоа ҳўжаликлари, совет ҳўжаликлари, агросаноат комплексларининг раҳбарлари диққатига!

САНИИРИ илмий ишқариш бирлашмасининг
ТОШКЕНТ ТАЖРИБА-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ
КОРХОНАСИ

КОП—200 сўғориш ускунаси комплектини

СОТАДИ

Ўза ва бошқа қишлоқ ҳўжалик энкнларини эғатлар бўйлаб сўғориш, шунингдек, нам ишқидириш ва шўр ювиш мақсадида сўғорништа қўлланган.

Полиэтилен ташувчи ва сўғорувчи қурувлар, муфтлар, қишқичлардан иборат.

Лотюки сифондан ва сув чиқаргичдан, берк босим қурувнинг гидрантидан ва ер ирмоғидан каналдан ишлаш олади.

Улғуржи баҳоси — 147 сўм 53 тинин.

Манзилгоҳи: САНИИРИ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкент тажриба ишлаб чиқариш корхонаси, 700069, Тошкент шаҳри, Ғалаба кўчаси 1-уй.

Телефонлар: 48-15-01, 48-15-03, 65 ва 85-автобусларнинг «С. Раҳимов район ички ишлар бўлими» бекати, «Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

СССР Савдо вазирлиги
раҳбар ходимлари ва
мутахассислари
малакасини